

N.W.T. LITERACY COUNCIL

kwayask ohpikiháwasowin

**aniki ká-péyakoskánéwihk ta-wíci-kiskino-
hamahcik ékwa ta-wíci-kiskinohamásocik**

nanáskomowin

Saskatchewan Literacy Network óki nistam é-kí-masinahahkwáw.

Ékwa óki NWT Literacy Council kíwétinohk pimátisiwin é-kí-isi-nahiskamohtácik óma masinahikanis.

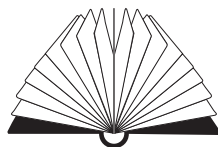
Awa niski-písim 2002 é-kí-kísi-masinahikáték óma masinahikanis aniki NWT Literacy Councilé-kí-masinihahkwáw sóniyáwa é-kí-wícihikocik anihí Northwest Territories Early Childhood Development Framework for Action.

Ispí kákí-masinahikáték oma masinahikanis áskaw kí-ápacihtáwak kotaka masinahikanisa ta-wícihikocik é-masinahahkwáw óma masinahikanis. Kí-sohki-kocihtáwak ta-kakwécíhkímocik mahtésa kí-ápacihtácik iyakoni masinahikéwina. Mihtátamwak kispin wanikiskotawéwak awiya ta-kakwécimácik mahti ésa kí-ápacihtácik omasinahikéwiniyw.

Tápwépokwáni ápacihták óma masinahikanis oníkihiikomáwak tápacihtácik. Kispin kotak kíkway ohci ápacihtáyíko óma mahti pé-kakwécimik óki: NWT Literacy Council. Ékawiyá mósciwák atáwákék óma masinahikanis.

Kispin kinohté-atawán óma masinahikanis óta ohci kakí-nitotén:

NWT Literacy Council
5122 - 48th Street, Box 761
Yellowknife, NT X1A 2N6
Phone: (867) 873-9262
Fax: (867) 873-2176
email: info@nwtliteracy.ca
Kiyokawinán óta: www.nwt.literacy.ca

N.W.T. LITERACY COUNCIL

nakayáskamohtahiwéwin

óma wícihtásowi-masinahikanis é-kí-osihtamahcik aniki ká-ohpikiháwasocik ékwa aniki ká- nákatápamácik awásisa.

"Oníkihiikomáw" awa awiyak ká-pamihát ahpo ká-ohpikihát awásisa, isko é-ohpikiyit pamihéw. Pokáwiyak ká-wícihtásot awásisa é-kiskinohamowát ahpo ta-nákatéyimát, "oníkihiikomáw" itakisow.

Kahkiyaw awásisak pítos itátisiwak. Oníkihiikomáwak mína pítos itátisiwak. Kicawásimis mína pítos tá-tési-kiskéyihitam kíkway.

Oníkihiikomáwak óki é-máwaci-níkánícik ká-kiskinwahamawácik ocawásimisowáwa. Kiya nistam okiskinwahamákéw kicawásimis ká-kiskéyimát. Kakwé-wícih kicawásimis ta-miywéyihatah ta-nitohtahk ácimowinisa ékwa mína ta-kakwé-miywéyihatah ta-ayamihcikét. Ácimostaw kicawásimis tahto kísikáw ahpo mína ayamihtamow masinahikinisa. Pakitin kicawsimis ta-wápamisk é-ayamihcikéyan.

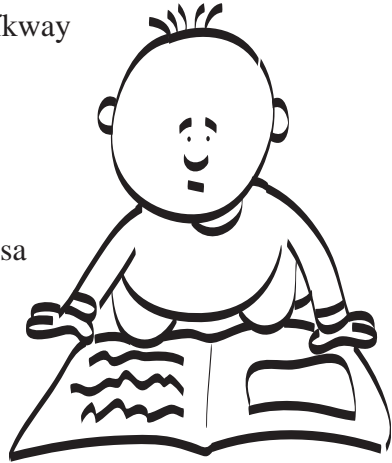
Óma masinahikanis ka-wícihikon tánisi taki-isi-wícihat kicawásimis tési-miywéyihatah ta-ayamihcikét. Masinahikátéw mína iyikohk é-kistéyihákawahk oníkihiikomáwin.

"Mistahi kíkway
kiskinwahamówanawak
kicawásimisiniwak; máka
máwaci kákí-
kiskinwahamówanawak ta-
miyo-ohpikicik ékwa
kwayask tési-
kiskéyihatakwáw kíkway."
Open Doors to Family
Literacy Project, YWCA of
Prince Albert

tánisi óma takí-isi-wícihat kicawásimis ta-kiskinohamásot:

- ☺ Píkiskwás ta-wihtamawat kíkway é-itótaman
- ☺ kitápam kicawásimis
- ☺ nitohtaw kicawásimis ká-píkiskwét
- ☺ ácimostaw kicawásimis
- ☺ ayamihtamow masinahikanisa tahto kísikáw
- ☺ mámiskóta masinahikanis kákisi-ayamihtáyan
- ☺ mamihcim kicawásimis
- ☺ tahto kísikáw wihtamow péyak itwéwin, níso nikamok, kiskinwahamow péyak isicikéwin
- ☺ ápacihtá kinéhiyawéwin

Open Doors to Family Literacy Project, YWCA of Prince Albert

omisi isi ayamihciké

- ☺ mócikihták
- ☺ tahto kísikáw ayamihtamow nánitaw niyanosáp cipahikanis
- ☺ wihtamow awína kákí-masinahahk ékwa awína kákí-tápasinahikét
- ☺ nisihkác ayamihciké ékwa mína áskaw sohki ácimow
- ☺ wícih kicawásimis ta-kakwé-nisitohtahk, ta-kakwécimat, "tánisi ká-itéyihtaman kispin...?" Ahpo mína kakwécim, "tánisi ka-itótén kispin...?"

Tánité kakí-otinén masinahikanisa?

- ☺ nitahtámo ayamihcikéwikamikohk
- ☺ nitahtám kitótém
- ☺ atáwé atáwéwikamikohk
- ☺ nátisaha nitocikéwasinahikanihk
- ☺ atáwé garage sales ohci ahpo mína flea markets
- ☺ kakwécimik kiwahkómákanak ta-miyiskwáw masinahikana
- ☺ osihtá masinahikanisa

Oskawásisak (pépésisak) isko péyak ká- itahtopiponécik

oníkihikomáwak ékwa kiskinwahamátowin

miywéyhtam kipépém ta-tahkonat ékwa nisihkác ta-píkiskwátat. Kanawápam tánisi ká-itótahk. Ka-wápahtahik tánisi é-itéyhtahk. Pahpiw cí, miywéyhtam ésa. Sémak khaki-máci-ayamihtamawáw masinahikanisa. Kimiyohták ká-píkiskwéyan. Nahipayin ékota tá-máci-ácimostawat ahpo mína kaki-nikamoháw. Kiyám ahpo éká-nihtá nikamowini sóskwác koci-nikamo.

Pépésisak ati-kiskéyhtamwak kíkway ká-wápahtahkwáw, kásáminahkwáw, ká-pihtahkwáw, ká-kocispitahkwáw ékwa kíkway ká-pasocik. Ká-máci-miciminikécik ékwa ká-máci-mákwahcikécik ati-kiskéyhtamwak tánisi é-isi-atoskémakahk kíkway óta askíhk.

Ka-kihtwám itótamok isihcikéwina ékosi óma isi-káti-kiskéyhtahk kíkway.

Pokwéspi miywásin ta-píkiskwátat ahpo ta-nikamohat kipépém

táskóc mána ká-pakásimonahat, ká-mískwatáskwahat, kásamat ahpo ká-nípá-koskopayit. Kapéyhtakéyimowináwáw. Namóya miywásin kapé-tawícimétawémat kipépém. Ohcitaw poko ta-péyako-métawét. Miywásin pa-péyhtak ta-tahkonat é-moyi-nipát.

Kipépém omisi itwéw:

nimiywéyitén:

- ☺ masinahikanisa ékwa ékota mistahi tápasinahikéwina é-tápasinahikátéki misowí-itasinástéki
- ☺ poko kíkway ta-mákwahtamán
- ☺ ta-nitohtátán é-nikamowin ékwa é-píkiskwéyan

kitatamihin mána:

- ☺ kácimostawéyan kitácimowinisa
- ☺ kinikamona ká-nikamowin ékwa kakihtwám ka-ácimostawíyan awásisácimowinisa
- ☺ ká-wíci-métawémiyan miyaw mícawéwinisa táskóc yíyíkicihcán, yíyíkisitán ékwa kotak miyaw mícawéwinisa
- ☺ ká-míyíyan kíkway ta-kanawápahtamán ékwa kíkway ta-mákwahtamán
- ☺ ká-wihtamowéyan tánisi é-ati-itótamahk ékwa kíkway káti-wápahtamahk

Awásisak péyak isko níso

oníkihi komáwak ékwa kiskinwahamátowin

awásisak péyak isko níso ká-itahtopiponécik kisiskí-
kiskéyih tamwak kíkway. Nahipayin ékospi ta-máci-
kiskinowápahkét kisik ta-kiskinwahamásot.

Miywéyih tam ta-ácimat. Miywéyih tam mihcét ácimowinisa
táskóc óhi: papámótihowin, kisípékiyákanéwin, postaskisinéwin,
otinikéwin ahpo mína miywéyih tam mistahi táci mat ispi kákí-
nihtáwíkit. Mistahi miywéyih tam ácimowinisa ita icwéwinisa
é-miyoh tákwahk táskóc óhi, "bam" ékwa "roar" ékwa

"kahkiyaw kipahkisininaw".

Miywéyih tam mána anihi

masinahikanisa ká-yoh tépayiki ita

kíkway é-nókwahk takí-wápahtahk.

Kiskinwahamow tánisi tési-

pamihtát masinahikanisa éká ta-

píkopitahk. Kíspin wá pamiski kwayask é-

pamihtáyan masinahikana ka-nanáspiták.

Kipépém omisi itwéw:

nimiywéyitén:

- ☺ ta-kiskinwahamákwiyán oski-kíkway ékwa oski-icwéwinisa
- ☺ nikamon-métawéwin ékwa pasicihcihamá métawéwina
- ☺ kitácimowina ékwa kinikamona
- ☺ ta-kanawápahtamán masinahikana é-tápasinahikátéki

kitatamihin mána:

- ☺ kácimisowin
- ☺ ká-wihtamowéyan kíkway ékwa ká-wihtamowéyan awíniki óta káyácik
- ☺ ká-kiskinwahamowéyan tánisi tési-kwéskinamán masinahikanékin
- ☺ ká-ayamihtamowéyan masinahikanisa ékwa ká-pakitinéyan ta-péyako-kwéskinamán masinahikanékin
- ☺ ká-kakwécimiyán kíkway kisik ká-ayamihcikéyan
- ☺ misowé kástéki masinahikanisa ahpo áwatáswákanihk, nimaskimotihk, ékwa kisiwák nimaskimotihk

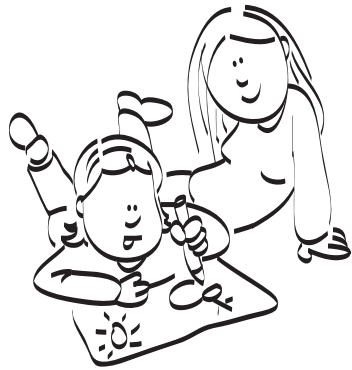

Nisto é-itahtopiponét awásis

mistahi ati-kiskéyhtam mistahi mína ati-kaskihtáw. Métoni ati-pitéyimisow, é-ati-nakacihtát mistahi kíkway. Kicawásimis ati-nohté-kiskéyhtam kahkiyaw kíkway. Pókwetí ihtohtéyiko nawac awasimí táti-nitawi-kiskéyhtam kíkway.

Nawac kinwésk ati-nákatéyhckikéw kicawásimis, nawac kinwésís ati-nitohtam kácimostawat. Métawé-ácimostaw ahpo pa-pítos itihtákosi kácimostawat. Ta-miyohdam mína tácimostawat owahkómákana.

Miywéyhtamwak mána awásisak kahkihtwám icwéwinisa kapihahkwáw ácimowinisihk ékwa mína ita takí-itwécik icwéwinisa, táskóc anihí ácimowinisa mána "niwí-kaskihtán, niwí-kaskihtán"

kácimiht mána ana iskotéwitápánásk, The Little Engine That Could.

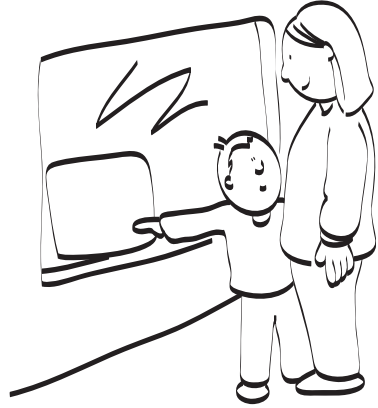
Atáwé kíkwaya kicawásimis takí-ápacihtát ta-masinahikét táskóc, masinipihikan, masinahikanékin, pasakwahikan, ékwa kotaka kíkwaya.

Misowí masinahikanékin astá mohcihk íká osám mistahi takanáihckikéyan.

kicawásimis omisi itwéw:

nimiywéyihtén:

- ☺ micihcísá mécwéwinisa ékwa pa-péyakwan ká-itihákawahki-icwénisa
- ☺ ta-nikamoyán
- ☺ pakwanita kátótamihk mécwéwinisa
- ☺ ta-pihtamán fairy tales ekwa akáwátami-ácimowinisa
- ☺ pisiskiw ácimowinisa
- ☺ ta-mohcokásoyán
- ☺ ta-kakwé-masinahikéyán, tápasinahikéyán, ta-manisikéyán, ékosi isi kíkway
- ☺ ta-pihtamán tácimihcik niwahkmákanak

kitatamihin mána:

- ☺ ká-papámohtéyahk kitaskínáhk
- ☺ ká-nitawi-kiskéyihtamahk kíkway kitaskínáhk
- ☺ ká-mámiskótamahk tápasinahikéwina
- ☺ ká-métawé-ácimoyahk
- ☺ ká-wápahtamán nitápasinahikéwin é-akoték kíkinahk
- ☺ ká-osiháyahk kíkway ékwa ká-níso-itótamahk kíkway

Néwo é-itahtopiponét awásis

nawac mistahi ati-kiskéyihitam néwo é-itahtopiponét awásis. Ati-kocihtáw kahkiyaw kíkway ékwa kapé-kakwécihkémow kahkiyaw kíkway. Nahipayin ékota ta-kiskinwahamowat mistahi kíkway. Kakí-kiskinwahamowáw mistahi kíkway ácimowinihk ohci, kiwahkómákaniwáwak tácimostawat, tawápahtamék masinipísiwina, masinahikana ita ayisiyiniwak é-ácimihcik, ékwa mína ihtáwina ékwa kíkwaya.

Átiht néwo ká-itahtopiponécik mistahi mána kíkway kostamwak. Mियोhtamwak mána kácimimiht awiya é-síkihihiht ékwa é-ati-miyopayiyik kíkway. Kitimákéyim kicawásimis ká-kostácit. Anihi ácimowinisa ká-wihcasiki, ká-wihtamákowin kíkway, ékwa pa-péyakwan ká-itihtákwhaki-icwénisa ékota ohci takakwé-ayamihtát wísta. Kiyám ahpó kinwésk é-ati-nákatéyhchikét, ékáyiwa osám kinwésk ayamihtamow.

Wihtamow mána wístawáw óki kotak ayisiniwak péyakwan mána é-itahkamikisicik. Wihtamow átiht kíkway pakwanita ékwa átiht kíkway mína tápwémakan.

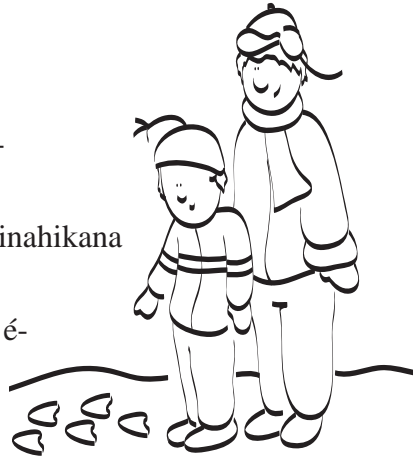
Ati-mósahkina poko kíkway, ékota ohci ta-osihtáyek osihcikéwinisa.

kicawásimis omisi itwéw:

nimiywéyihtén:

- ☺ tácimowán ékwa ta-ayamihcikéyán (ákítáp)
- ☺ ta-otamihoyán
- ☺ ta-itohtéyán parkihk ékwa atáwéwikamikohk
- ☺ ta-nitohtamán ácimowinisa é-sákihtáyán
- ☺ oski masinahikana ékwa masinahikana ká-nakacihtáyán
- ☺ nahiskáto-métawéwina ékwa é-wihcasiki métawéwina
- ☺ mohcohkásó-icwéwinisa
- ☺ ta-wápahtamán niwihowin é-masinahikáték

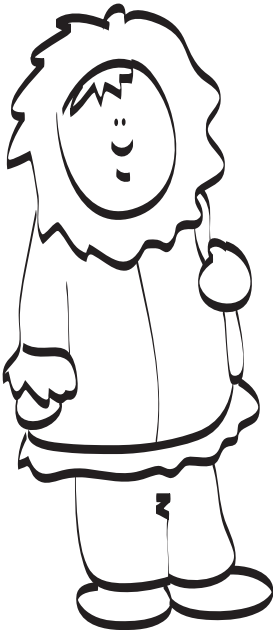
kitatamihin mána:

- ☺ ká-pakitinéyan kita-nawasónamásoyán masinahikana
- ☺ ká-pakitinéyan ta-ayamihtamátán masinahikana
- ☺ ká-nakoméyan ká-kakwécimitán poko kíkway
- ☺ ká-nitohtawéyan
- ☺ ká-wíciimétawémiyan
- ☺ ká-osiháyahk kíkway
- ☺ ká-wícihiyan ta-kiskéyihtamán tánisi kíkway é-itasinásték ékwa ká-akihtásoyahk

niyánan é-itahtopiponét awásis

niyánan awásis é-itahtopiponét kinwésk nawac atinákateyihcikéw ékwa nawac mihcét masinahikana takíkanawápahtam. Wiya takí-nawasónamásow masinahikana é-nohté-ayamihtát. Ékota óma ká-máci-tipéyimisot kíkway é-nohté-ayamihtát. Niyánan itahtopiponét awásis máci-kiskinwahamákosiw. Ahkami-ayamihtamow kicawásimis ékwa wípac wísta ta-máci-péyako-ayamihcikéw.

Máci-wapahtamow itwéwina masinahikanihk. Ápacihtá opíkiskwéwin kicawásimis ta-ácimowin. Pakitin ta-wícihisk.

Itohta ayamihcikéwikamikohk, kíspin ékota astéw, wihtamow ta-nitahtámot masinahikana.

kicawásimis omisi itwéw:

nimiywéyihtén:

- ☺ ta-nawasónamásoyán masinahikana
- ☺ tácimisowán
- ☺ ta-péyako-mámitonéyihtamán
- ☺ ta-wícihitán ká-piminawasowin
- ☺ ta-osihtamásoyán masinahikanisa

kitatamihin mána:

- ☺ kácimostawéyin
ayisíyinihkának
ékwa
masinipayiwina kápacihtáyan
- ☺ ká-máwacihtáyan masinahikana
- ☺ ká-itwahaman itwéwina káyamihcikéyan
- ☺ ká-masinahaman ácimowin kácimostátán
- ☺ nitahtámi-masinahikanis káyáyán ayamihcikéwikamikohk
ohci
- ☺ ká-pakitinéyin ta-wícihitán ká-piminawasowin ékwa ká-
wícihéyin ta-ayamihtáyán recipe

okiskinwahamákanak

nikotwásik isko kéká-mitátaht é-itahtopiponécik awásisak
kiskinwahamásow ékwa kicawásimis. Tápitaw wícih
kicawásimis. Ayamihtamow. Kakwécim ta-ayamihtamásk ékwa
mína kotaka owahkómákana ta-ayamihtamowát.

Nákatohké tánisi é-itahkamikahk kiskinwahamátowikamikohk.
kakwé-kiskéyimik okiskinwahamákéwak. wícihiwé.
Kakwécihkémó kíkway. Kiskinowápahtahiwé é-kistéyihtákwahk
kiskinwahamákéwin.

Ayátisowin miywásin. Ékawiya wanikiskisi awásisak ká-
métawécik kiyápic é-pimi-kiskinwahamásocik.

Ékawiya osám mistahi kanawápahtamok t.v.

Tawina ita takí-piskihtastát ométawákana ahpo

kíkwaya kiskinwahamátowikamikohk ohci

é-miywásik míciwin piminawaso, ta-

maskawátisit kicawásimis. Kéhcinaho

é-kíkisépá-mícisot é-moyi-nitawi-

kiskinwahamásot.

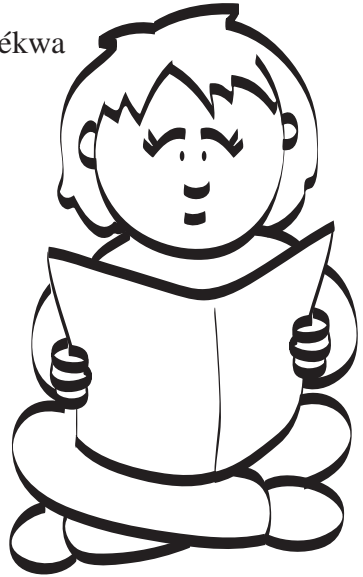
kicawásimis omisi itwéw:

nimiywéyihtén:

- ☺ ta-wápahtahitán ékwa ta-wihtamátán kahkiyaw kíkway
ká-itótamán kiskinwahamátowikamikohk
- ☺ ta-péyako-ayamihcikéyán ékwa ta-wíci-ayamihcikéyahk
- ☺ ta-kocihtáyán oski-kíkway
- ☺ é-kiskéyihtamán é-kistéyiméyan ékwa
é-kistéyihtaman
kiskinwahamátowikamik

kitatamihin mána:

- ☺ ká-wápamitán
kiskinwahamátowikamikohk
- ☺ káyamihtáyahk masinahikana
é-ácimihcik awásisak táskóc
niya
- ☺ ká-wícihiyin ta-kiskéyihtamán
kíkway
- ☺ é-asték ita takí-miyo-atoskéyán ékwa kwayask é-
nákatéyiméyin
- ☺ ká-wihtamowéyin kwayask
é-nihtá-atoskéyán ékwa é-mamihcihitán
- ☺ ká-pakitinéyin ta-métawéyán osám kiyápic é-awásisíwiyán

kotak óhi kíkway kakí-itótén:

- ☺ ácimisow kayás ikway kákí-itótaman ékwa kayás kíkway ká-kiskiséyan
- ☺ átota masinipihcikéwina ahpo masinipísínwa kástéki masinahikanihk, kiyám ahpo kiyáskácimowini
- ☺ nikamok ahpo nursery rhymes itwék anihi ká-kiskéyhtamék
- ☺ masinahikan-ácimowina atawé kitohcikanihk ká-sipwépayik (tapes)
- ☺ itohték ayamihcikéwikamikohk ta-nitawi-nitohtamék é-ácimowina

**kiséwátisi ékwa
sa-sípéyihta**

otápasinahikéw awa, Janet Pacey

Cree: Edie Hyggen

N.W.T. LITERACY COUNCIL

www.nwt.literacy.ca